

Проект

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ІЗМАЙЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Економіка та управління»

Третього рівня вищої освіти

на здобуття освітнього ступеня доктор філософії

за спеціальністю 051 Економіка

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ

РАДОЮ ІДГУ

Голова вченої ради

Я. В. Кічук

(протокол № ____ від «____» _____ 2022 р.)

**Освітня програма вводиться в дію з
«____» _____ 2022 р.**

Ректор _____ Я. В. Кічук

(наказ № ____ від «____» _____ 2022 р.)

Ізмайл – 2022 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

1. Рада з якості вищої освіти ІДГУ

протокол № ____ від « ____ » 2022р.

Голова ради з якості вищої освіти ІДГУ _____ Н. М. Кольцун

2. Вчена рада факультету управління, адміністрування і інформаційної діяльності

протокол № ____ від « ____ » 2022 р.

Голова вченої ради факультету _____ В.А. Мізюк

3. Рада з якості вищої освіти факультету управління, адміністрування і інформаційної діяльності

протокол № ____ від « ____ » 2022р.

Голова ради з якості вищої освіти факультету _____ Л.В. Драгієва

4. Кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

протокол № ____ від « ____ » 2022 р.

Завідувач кафедри _____ Т.К. Метіль

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Степанова Катерина В'ячеславівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю ІДГУ;

2. **Меркулов Микола Миколайович**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю ІДГУ;

3. **Метіль Тетяна Костянтинівна**, кандидат економічних наук, доцент, завідувачка кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю ІДГУ;

4. **Сорока Лариса Миколаївна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю ІДГУ

Рецензенти:

1. **Захарченко Віталій Іванович** – професор кафедри міжнародного менеджменту та інновацій Національного університету «Одеська політехніка», доктор економічних наук, професор.

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальністю 051 Економіка

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Ізмаїльський державний гуманітарний університет, факультет управління, адміністрування і інформаційної діяльності, кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії, кваліфікація: Доктор філософії з економіки та управління
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма третього рівня вищої освіти «Економіка та управління»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 240 – кредитів ЄКТС, термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України - 9 рівень, FQ ЕНЕА – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність другого (магістерського) рівня вищої освіти (як виняток, освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»), який відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	01.09.2024 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://idgu.edu.ua/ects
2 – Мета освітньої програми	
Метою освітньо-наукової програми є розвиток загальних та спеціальних (фахових) компетентностей для забезпечення підготовки висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка здатного до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної, консалтингової та практичної діяльності у галузі економічної науки, державного управління та бізнесу, а також викладацької роботи у закладах вищої освіти.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	<p>05 Соціальні та поведінкові науки / 051 Економіка / Економіка та управління</p> <p><i>Предмет вивчення:</i> закономірності становлення, функціонування і розвитку національної економічної системи та її підсистем різного рівня з урахуванням процесів глобалізації, міжнародної інтеграції і регіоналізації.</p> <p><i>Цілі навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - набуття здатності визначати і розв'язувати комплексні економічні завдання науково-дослідного та практично-прикладного характеру на підґрунті системного засвоєння та критичного осмислення зasad теоретико-методологічного, інформаційного й інструментального апарату економічних досліджень;

	<p>- оволодіння методами розробки й обґрутування оптимальних рішень при формуванні та реалізації політики управління діяльністю суб'єктів господарювання та державної економічної політики.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - суперечлива єдність соціально-економічних відносин, зв'язків та інститутів у контексті їх обумовленості відносинами вартості і власності; - закони, рушійні сили та механізми еволюції економічних систем та взаємодії між суб'єктами господарювання в них; - умови, чинники та засоби забезпечення їх динамічної рівноваги; - міжнародні економічні відносини, сучасні форми та механізми їх реалізації в умовах глобалізації; - проблеми економічної історії й економічної думки <p><i>Методи, методики та технології:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - гносеологічні та теоретико-методологічні засади економічної науки; - науково-методичні та прикладні інструменти дослідження економічних явищ і процесів; - діалектика, системний аналіз, еволюціонізм, синергетика, компаративістика, статистичні методи досліджень, прогностичні та оптимізаційні економіко-математичні моделі.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Фундаментальні економічні дослідження із застосуванням новітніх економічних та загально-наукових методів дослідження, сучасних оцінок відповідних економічних процесів і подій, що мають вплив на розвиток національних економічних систем.
Особливості програми	Поглиблена вивчення окремих галузей економіки.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 (Класифікатор професій із змінами, затвердженими наказами Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 2 вересня 2015 року N 1084, а також від 15 лютого 2019 року N259) доктор філософії зі спеціальністі 051 Економіка може обійтися посади:</p> <p>1 Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі)</p> <p>112 Вищі посадові особи державних органів влади</p> <p>1210 Керівники підприємств, установ та організацій</p> <p>1227 Керівники виробничих підрозділів у комерційному обслуговуванні</p> <p>1229.1 Керівні працівники апарату центральних органів державної влади</p> <p>1229.4 Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання</p> <p>1237.1 Головні фахівці - керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники</p>

	<p>1237.2 Начальники (завідувачі) науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники</p> <p>1238 Керівники проектів та програм</p> <p>1312 Керівники малих підприємств без апарату управління в промисловості</p> <p>2 Професіонали</p> <p>2310 Викладачі університетів та вищих закладів освіти</p> <p>2419.1 Наукові співробітники (маркетинг, ефективність господарської діяльності, раціоналізація виробництва, інтелектуальна власність)</p> <p>2419.2 Професіонали у сфері маркетингу, ефективності господарської діяльності, раціоналізації виробництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності</p>
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання у докторантурі за науковим рівнем
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання; реалізація індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти; забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності; поєднання теоретичного навчання з практичною спрямованістю підготовки фахівців. Освітній процес здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; факультативні заняття; контрольні заходи.</p> <p>Проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп’ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання на основі компетентнісного, системного, аксіологічного, інтегративного підходів.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною шкалою та традиційною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано). Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти включає усне та письмове опитування, тести, презентація, анатування наукових джерел, написання та захист проектів, практика, майстер-класи, модульні контрольні роботи, навчальні індивідуально-дослідні завдання, самостійна робота, заліки, екзамени, науково-дослідна робота (наукові звіти, участь у фахових та міждисциплінарних семінарах, підготовка публікацій у наукових фахових виданнях, участь у наукових конференціях, підготовка та захист дисертаційної роботи).</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі економіки та управління, проводити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке осмислення наявних та створення нових цілісних знань, а також практичне впровадження отриманих результатів.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.</p> <p>ЗК 2. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші</p>

	<p>проблеми.</p> <p>ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.</p> <p>ЗК 4. Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації.</p> <p>ЗК 5. Здатність до набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>ЗК 6. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті, до налагодження наукової взаємодії, співробітництва.</p> <p>ЗК 7. Дотримання етики та академічної добросердечності.</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати систему знань про українську мову, мовні одиниці і явища, розвиток і вдосконалення орфоепічних, лексичних, граматичних, правописних умінь та навичок, спрямованих на формування мовленнєвої компетентності іноземців.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)	<p>СК 1. Здатність застосування сучасних заходів з організації та планування із урахуванням особливостей підприємства за видами економічної діяльності.</p> <p>СК 2. Здатність користуватися стандартизованим програмним забезпеченням для постановки та вирішення задач управління, здійснювати моделювання економічних, фінансових та управлінських ситуацій та використання цих моделей в практичній діяльності.</p> <p>СК 3. Здатність розробляти та реалізовувати соціально-економічні проекти розвитку галузей національної економікі.</p> <p>СК 4. Здатність вести науковий пошук щодо дослідження проблем конкуренції, володіти методологічними прийомами конкурентної поведінки в різних сферах суспільного життя.</p> <p>СК 5. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.</p> <p>СК 6. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.</p> <p>СК 7. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.</p> <p>СК 8. Здатність визначати та критично оцінювати ключові тренди соціально-економічного розвитку та застосовувати їх для формування нових моделей економічних систем та процесів.</p> <p>СК 9. Здатність використовувати знання іноземної мови для вивчення наукової літератури та у професійному спілкуванні з іноземними колегами.</p>

- ПРН 1. Демонстрування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.
- ПРН 2. Вміння переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.
- ПРН 3. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.
- ПРН 4. Навики ініціювання дослідницько-інноваційних проектів та автономної роботи під час їх реалізації.
- ПРН 5. Демонстрування універсальних навичок дослідника
- ПРН 6. Практикувати застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації
- ПРН 7. Виявляти здатність до управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.
- ПРН 8. Демонструвати навички спілкування в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
- ПРН 9. Демонструвати високу соціальну відповідальність і дотримання принципів академічної доброчесності.
- ПРН 10. Застосувати сучасні заходів з організації та планування із урахуванням особливостей підприємства за видами економічної діяльності.
- ПРН 11. Вміння користуватися стандартизованим програмним забезпеченням для постановки та вирішення задач управління, здійснювати моделювання економічних, фінансових та управлінських ситуацій та використанні цих моделей в практичній діяльності.
- ПРН 12. Розробка та реалізація соціально-економічні проектів розвитку галузей національної економік.
- ПРН 13. Виявляти здатність вести науковий пошук щодо дослідження проблем конкуренції, володіти методологічними прийомами конкурентної поведінки в різних сферах суспільного життя.
- ПРН 14. Вміти досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.
- ПРН 15. Вміти оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
- ПРН 16. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.
- ПРН 17. Аргументувати власну точку зору, щодо визначення та критичної оцінки ключових трендів соціально-економічного розвитку та їх застосування для формування нових моделей економічних систем та процесів.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Проектна група спеціальності складається з чотирьох науково-педагогічних працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи і мають науковий ступінь та вчене звання. Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес, мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням понад сім видів та результатів з перелічених у пункті 48 чинних Ліцензійних умов. При цьому склад групи забезпечення відповідає вимогам: частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання становить понад 100 відсотків; частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора понад 60 відсотків загальної кількості членів групи забезпечення.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями для проведення освітнього процесу становить понад $2,4 \text{ м}^2$ на одного здобувача освіти. Забезпеченість навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням повинна становити не менше ніж 30%. Здобувачі вищої освіти, які цього потребують, забезпечені гуртожитком (100%). Соціально-побутова інфраструктура: бібліотека, у тому числі читальний зал; пункти харчування (їдальня та два

	<p>буфети); актові зали; спортивні зали та спортивні майданчики; студентський палац (клуб); медичний пункт. Здобувачі вищої освіти забезпечені комп’ютерними робочими місцями (комп’ютерна техніка із строком експлуатації не більше восьми років), лабораторіями, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання освітнього процесу.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді понад 6 найменувань.</p> <p>Доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю. Наявність офіційного веб-сайта закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових працівників) діяльність, зразки документів про освіту, умови для доступності осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення до приміщень, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація).</p> <p>Наявність сторінки на офіційному веб-сайті закладу освіти англійською мовою, на якому розміщена основна інформація про діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітні/освітньо-наукові програми, зразки документів про освіту). Правила прийому іноземців та осіб без громадянства, умови навчання та проживання іноземців та осіб без громадянства, контактна інформація (у разі започаткування або провадження підготовки іноземців та осіб без громадянства). Наявність електронних освітніх ресурсів на основі платформ дистанційного навчання MOODLE та Google Suite for Education, автоматизованої системи управління освітнім процесом. Навчально-методичне забезпечення: опис освітньої програми, начальний план, робочі програми навчальних дисциплін, навчальні матеріали з кожної дисципліни навчального плану, програми практичної підготовки, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів вищої освіти.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ІДГУ та закладами вищої освіти України (Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», Донецький національний університет імені Василя Стуса, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, Центрально український державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка).
Міжнародна кредитна мобільність	Угоди щодо академічного обміну та проведення навчальних практик з Галацьким університетом «Дунеря де Жос» (Universitatea Dunarea de Jos din Galați, Румунія), Кишинівським педагогічним університетом імені I. Крянге (Universitatea

	Pedagogică de Stat «Ion Creangă», Республіка Молдова)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Наявна можливість для фізичних осіб

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Наукова комунікація іноземною мовою	8	зalік, екзамен
ОК 2.	Педагогічна компетентність викладача закладу вищої освіти	3	екзамен
ОК 3.	Актуальні проблеми філософії науки	4	екзамен
ОК 4.	Українська наукова мова	3	зalік
ОК 5.	Теорія та методика підготовки дисертаційного дослідження	4	екзамен
ОК 6.	Концепції та моделі розвитку соціально-економічних систем	4	екзамен
ОК 7.	Управління науковими проектами	3	зalік
ОК 8.	Асистентська практика	15	захист практики
ОК 9.	Науково-дослідницька робота	90	захист звіту
ОК 10	Підготовка дисертаційної роботи	90	захист дисертації
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		224	
Загальний обсяг вибіркових компонент:		16	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

**2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми "Економіка та управління"
підготовки здобувачів ОС "доктор філософії"
за спеціальністю 051 Економіка**

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Наукова комунікація іноземною мовою	4	Наукова комунікація іноземною мовою	4	Педагогічна компетентність викладача закладу вищої освіти	3		
Українська наукова мова	3	Актуальні проблеми філософії науки	4				
Теорія та методика підготовки дисертаційного дослідження	4	Управління науковими проектами	3				
Концепції та моделі розвитку соціально-економічних систем	4		ДВВ: Комерціалізація наукових досліджень та трансфер технологій / Економіка і організація регіонального маркетингу інновацій	4			
		ДВВ: Стратегічний аналіз в управлінні підприємствами / Аналітичне забезпечення управління економічною безпекою соціально-економічних систем	4	ДВВ: Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності / Оцінка інноваційного потенціалу соціально-економічних систем / Актуальні проблеми стапогорозитку підприємства як економіко-екологічної системи	4		
Науково-дослідницька робота	15	Науково-дослідницька робота	15	Науково-дослідницька робота	15	Науково-дослідницька робота	15
		Дисципліни вільного вибору	4	Дисципліни вільного вибору	12	Підготовка дисертаційної роботи	15
РАЗОМ	30		34	33	30	Підготовка дисертаційної роботи	30
						Підготовка дисертаційної роботи	30

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників, які навчались за освітньо-науковою програмою «Економіка та управління» за спеціальності Атестація випускників зі спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки проводиться у формі публічного захисту дисертаційної роботи, що завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії із присвоєнням кваліфікації: доктора філософії з економіки та управління.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми